

سندھي ڏيک

Daily SINDHYAR
www.dailysindhyaar.com

ڇنڇر 09 ڊسمبر 2023ع

سنڌ جي زمين ادارن بدران هارين کي ڏئي وڃي

هونئن ته سنڌ جون زمينون ڀڳڙن مٺ تي نيلاڙ ڪرڻ وارو سلسلو گهڻي وقت کان هلندڙ آهي، جنهن جي خلاف سول سوسائٽي ۽ سياسي توڙي قومپرست ڌرين پرامن احتجاج ڪنديون رهيون آهن، پر انهن جي احتجاج کي سدائين نظر انداز ڪيو ويو آهي ۽ ان معاملي متعلق ڪا به اهڙي اڳڀرائي نه ٿي سگهي آهي، جنهن ۾ ڌڙڻي ڌڻين کي ان ڳالهه جو احساس ٿئي ته هن ملڪ ۾ سندن آواز کي به ڪو ٻڌڻ وارو آهي، پر حقيقت اها آهي ته هتي ڪنهن جو سڏ ورائڻ جي بدران کيس خاموش ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ويندي آهي، ڪنهن سان ٿيل ناانصافي جو ازالو ڪرڻ جي بدران ويتر سائنس زيادتي ڪئي ويندي آهي.

ويجهي ماضي ۾ سنڌ جي سوين ايڪڙ زرعي زمين تي ملڪ رياض قبضو ڪري بحريا ٽانگوں ٺاهيو، جنهن جي خلاف پڻ تاريخ جا وڏا احتجاج ڪيا ويا، پر حڪومت ملڪ رياض جي ناجائز والا روڪڻ جي بدران سنڌ جي سوين سياسي ڪارڪنن توڙي عام ماڻهن ۽ اڳواڻن تي مختلف نوعيت جا ڪيس داخل ڪري کين جيل اماڻي ڇڏيو هو. بحريا ٽانگوں وارو معاملو سپريم ڪورٽ ۾ به ويو پر ان جي والار ۽ تعميري ڪم رکجي نه سگهيو، جيڪو اڃان تائين جاري آهي. ٻئي طرف بحريا ٽائون ٺاهو جوڻ ڪيئي تيار ٿيل بلڊنگن شهباز شريف جي وڏ وزارت دوران ڪيرائون ويون هيون، جيڪي سرڪاري ۽ قبضي جي زمينن تي ٺاهيون ويون هيون. ياد رهي ته ان قبضي جي خلاف اتي ڪوبه عوامي ردعمل سامهون نه آيو هو، پر تنهن جي باوجود به صوبائي حڪومت سخت ايڪشن وٺي قبضا گيرن جي خلاف ڪارروائي ڪئي هئي.

ڪجهه ڏينهن کان سنڌ جي 54 هزار ايڪڙ زمين ادارن جي حوالي ڪرڻ جون خبرون اچي رهيون آهن، جيڪڏهن ڏٺو وڃي ته ادارن جي قبضي ۾ اڳ ۾ ئي تمام گهڻي زمين آهي، جيڪا گهڻي ڀاڱي خالي ۽ ويران ڀيل نظر ايندي آهي، اها زمين ايتري وڌيڪ آهي جو حقيقي طور ادارن کي ايندڙ پنجاه سالن تائين بي زمين جي ڪا به گهرج نه ٿيندي. شايد اهو ئي سبب آهي جو عدالت پنجاب جي زمين ادارن کي ڏيڻ جي خلاف فيصلو ڏئي چڪي آهي، سنڌ جو عوام پڻ ملڪي عدالتن مان اهڙي انصاف ۽ ان قسم جي فيصلي جي توقع رکي ٿو. سنڌ توڙي ملڪ جي انساني آبادي تيزي سان وڌي رهي آهي، ان لاءِ اسان کي زرعي آبادي وڌائڻ لاءِ ڪوشش ڪرڻي پوندي ۽ هارين جا هٿ مضبوط ڪري زرعي سڌارا آڻڻا پوندا ته جيئن مستقبل ۾ خوراڪ جي کوٽ پيدا نه ٿئي، ان لاءِ سنڌ جون زمينون ادارن کي ڏيڻ جي بدران بي زمين هارين کي ڏنيون وڃن، جنهن سان هڪ طرف سوين هارين جو جيئڻ سهنجو ٿي پوندو، جن وٽ گذر سفر جو ڪو به ذريعو ناهي، ته ٻئي طرف زرعي آبادي وڌڻ سبب ملڪي معيشت کي فائدو پهچندو ۽ ملڪ ۾ امڪاني خوراڪ جي کوٽ کي منهن ڏئي سگهيو.

آي ۽ بي ٽي 10 ڏينهن ۾ پنهنجي

ريورس ڏيڻ بي ٽي ان اڪائونٽس جي

ٽرس جي، جتان جڏهن اهي ٻيو ريليز

ٿيڻ شروع ٿا، عدليتي حڪمن جي ذريعي

ايس آءِ بي ٽي آءِ آءِ ۽ ٻيسرا جي

موڪلن جو رڪر ڏنو ويو آهي

بڻايا

06

لايهيڊي جوڙي آهي سياسي سرگرمين ۾

حصول ٿيندڙ آفائين جي ڊي پورٽ ڪنداسين

پرس ڪارنسز ڪندي سرگراڙين جي پور

پاڪستاني شوبز: ڪندي آفائين ڪنهن ۾

سياسي سرگرمي ۾ حصو نه وٺي سگهندا.

سياسي سرگرمين ۾ حصو وٺندڙن جي

نشاندهي ڪئي وئي آهي جن کي ڊي پورٽ

ڪيو پيو آهي هن چيو ته اسان چونڊن جي

رجسٽري اسان سيڪيورٽي فراهم ڪنداسين.

پاڪستاني اڏاڻ ڪري ڪم آڻج جي حفاظت

ڪرڻي پوندي آهي، سيڪيورٽي جي حوالي

اسان اڳيستن ڪوشش ۾ هر درخواست کي

عمل ڏينداسين.

01

بڻايا

تہ ڏيون آهن هن چيو ۾ پ پ پ لڳو اڳوڻي

طرف سفر ڪيو ۽ پنهنجي تاجرن کان

اڳوڻي تان اسان هڪ نئين عيوض ۽ فرض

جي احساس سان گڏ پاڪستاني عوار جي

خدمت لاءِ تيار آهيون شريڪ چيئرمين

پاڪستان پيپلزپارٽي وڌيڪ چيو ته ايندڙ

سالن ۾ بحالي لاءِ اسان جن اهر شمين تي

روشني وڌي آهي انهن ۾ خوراڪ، تعليم ۽

صحت نمايان آهن هن چيو ته شفايتن ۽ بهتر

حڪمراني کي يقيني بڻائڻ لاءِ خوراڪ، تعليم

۽ صحت جهڙن اهر کائن جي مڪمل

ڏيندڙن کي ترقي آهي ڇاڪاڻ ته اهي کانا

عام ماڻهن جي فلاح ۽ بهبود لاءِ ضروري

خدمتون فراهم ڪندا آهن اڳوڻي صدر ۾

پ پ پ جي شريڪ چيئرمين آصف علي زرداري

وڌيڪ چيو ته هرايسنت قانون کي وڌيڪ

مضبوط ۽ انهن تي عملدرآمد بڻائڻو آهي

جيئن اسانجي ساج ۾ عورتن کي بغير

ڪنهن خوف ۽ تعصب جي ڪم ڪرڻ جي

07	بڻايا
ڊگري پروگرام متعارف ڪرايو ويو آهي. جيتوڻيڪ پروگرام ڪيترن ئي ادارن ۾ تعليمي شعبن تحت شروع ڪيو ويو آهي، پر پروگرام ۾ فوري طور داخلين شروع ٿي رهين آهن ڪراچي يونيورسٽي جي پروفيسرن سرور نسيم اڀر ۽ ان پروگرام جي حوالي سان تعارفي تقريبن رٽي وائي راس ڇاٽاڻي پروفيسر ڊاڪٽر خالد عابد تقريب ۽ خطاب ڪندي چيو ته اسان پهرئين سائنس هيومن ٽيويٽس، اسپورٽس ڊگري ۽ سوسيئيل سائنس هاءِ ڊگري پڻ متعارف ڪرايو آهي. مارڪيٽنگ جو پروگرام متعارف ڪرايو آهي. ڇو ته اسان کي تعليمي شعبن ۾ به وقت سان نوان شعبا متعارف ڪرائڻا پوندا ۽ ٽيڪنالاجي جي استعمال ڪرڻو پوندو. سندس چوڻ هو ته جيئن اڳوڻي چيئرمين جو رٽائر ٿيڻ بدران چيو ته اسان کي ڏيڻ مان ٻاهر ڪڍيو ويو ته نواز شريف بي ٽي آهي اڳوڻي چيئرمين جو رٽائر ٿيڻ بدران چيو ته ملڪ تي نااندي ۽ نااندي کي مسلط ڪيو ويو جنهن کي معيشت جي ڪا به خبر نه هئي. اهو شخص صرف زباني ڪلامي رياست مڏين چوندو رهيو	
02	بڻايا
هو ۱7 آڪٽوبر 2021 کان 11 اپريل 2022 ۽ تائين عمران خان جي ڪابيهن ۾ رٽائر واري وزير هيو	
03	بڻايا
منظوري رٽي وئي. لائقو ڊگي ڏنو ٿي ته رٽائر شريف چيو ته ڪجهه زخم اها هوندا آهن جيڪي ڪنڊن ۾ پهرندا آهن ان سان ٻيو به سر جو معاملو هڪو ٽرينگ جي قيادت کي ڏکيائين سان منهن ڏيڻو پيو هئا ڇو ته ۽ اسان کي تعليمي شعبن ۾ به وقت سان نوان شعبا متعارف ڪرائڻا پوندا ۽ ٽيڪنالاجي جي استعمال ڪرڻو پوندن سندس چوڻ هو ته جيئن اڳوڻي چيئرمين جو رٽائر ٿيڻ بدران چيو ته اسان کي ڏيڻ مان ٻاهر ڪڍيو ويو ته نواز شريف بي ٽي آهي اڳوڻي چيئرمين جو رٽائر ٿيڻ بدران چيو ته ملڪ تي نااندي ۽ نااندي کي مسلط ڪيو ويو جنهن کي معيشت جي ڪا به خبر نه هئي. اهو شخص صرف زباني ڪلامي رياست مڏين چوندو رهيو	
08	بڻايا

بڻايا	04
ٿي هيڏينهن جو چوڻ آهي ته پنهني پرايزن ۽ سيٽ ايجنيسٽيٽ ڪنهن تي اتفاق ٿي ويو آهي. اهيڏانهن مرحلي ۾ ڪنڊاين دوران ٻيوهر ورڪ ڪيو ويندو ته سينٽر جو تعداد ڇا هوندو؟	
بڻايا	05
ڪري چيو جسٽس باير سترافارو 5 صفحن تي ٻڌل لکت ۾ حڪم نامو جاري ڪيو ۽ آئين ڊيوٽي کي سوشل ميڊيا تي ليڪ ڪندڙن جو پتو لڳائڻ لاءِ آر.اين کي ڇاڄ جو حڪم ڏئي ڇڏيو. عدالت پنهنجي حڪم ۾ چيو ته گهربل ٽيڪنالاجي استعمال ڪري پتو لڳايو وڃي ته آڊيو سڊ ڪا ٻاهرين ڪنهن ليڪ ڪئي؟ عدالت سوال ڪيو ته ٻڌايو ويو ته اهڙي قسم جي آڊيو قومي ميڊيا تي نشر ڪري سگهجي ٿي ٻڙ ٻڙ ۽ ايس.اڇ.ايف.ايم	

هي دنيا فاني آهي هتان هر ڪنهن کي پنهنجي آخري سفر تي ويڙڻو آهي دنيا جا مهان معتبر امير وزير مشير ليکڪ اديب دانشور شاعر درويش صفت انسان سڀيي پنهنجو وارو وڄائي هن جهان مان رخصت ت ٿي ويا پر هن جهان ۾ سندن ڪيل جاڳو بهترين ڪم بهترين عمل ۽ اعليٰ ڪردار کي هميشه انهي ڪري ياد رکيو ويندو آهي جو انهن پنهنجي زندگي جو وڏو حصو محنت جدوجهد ۾ جستجو ڪندي گذاريو اهڙن انمول هيرون منجهان سنڌ جي لاڙ واري سامونڊي پتيءَ ۾ جنم وٺندڙ نالي وارو اديب دانشور ليکڪ ڊراما نويس ۽ سنڌي فلمن جو بهترين ليکڪ رشيد صابر پڻ هڪ آهي جنهن کي اسان کان وڃندئي يارهن سال ت گذري ويا آهن پر هو اڄ به سندس ڪيل محنت قلبي پورهي جي بدولت فلمن، ڊرامن، ڪهاڻين ۽ ڪتابن جي صورت ۾ پنهنجي چاهيندڙن جي روح کي راحت بخشي اهو احساس ڏيارين ٿا ته هو جسماني طور تي ت اسان کان وڇڙي ويا آهن پر روحاني طور نياسان سان گڏ آهن ۽ ڊراما، فلمون، ڪتاب کيس ڪجھ گهڙيلن لاءِ پنهنجي چاهيندڙن جي تمام گهڻو ويجهو ڪري ٿا ڇڏين لاڙ پتي جي ڳوڙهيل مٽي مان جنم وٺندڙ رشيد صابر 10 جنوري 1945ع تي موجوده ضلعي سجاول جي سامونڊي پتي واري علائقي تعلقي جاتي ۾ ه ذهي گهرائي سان تعلق رکندڙ عبدالله مندرجو جي اڳڻ تي اک کولي سندس والد سندس نالو عبدالرشيد رکيو، سندس تعلق مذهبي گهرائي سان هجڻ ۽ سندس خاندان ۾ اڳ ۾ ئي بهترين عالمن جي موجودگي سبب سندس والد محترم کيس ابتدائي تعليم لاءِ ڳوٺ جي ئي مدرسي ”الفينش“ ۾ داخل ڪرايو جتان پاڻ شروعاتي طور تي مذهبي تعليم حاصل ڪندي فقر ۽ حديث ۾ مهارت حاصل ڪرڻ کان پوءِ حيدرآباد جي اوريئنل ڪاليج مان اديب فاضل (مولوي فاضل) جي ڊگري حاصل ڪري نور محمد هاءِ اسڪول ۾ عربي جو استاد مقرر ٿيو انهي دوران نوڪري سان گڏوگڏ پنهنجي تعليم کي جاري رکندي پهرين بي ۽ پوءِ ايم اي ۽ ڊگري سنڌ يونيورسٽي مان حاصل ڪندي سنڌي کان سواءِ اردو عربي ۽ فارسي ٻولين ۾ کيس مهارت حاصل

عنايت قمبراڻي

هيءُ علم ادب ۽ قلم سان محبت ۽ استاد جهڙي مقدس پيشي سان وابستگي کيس لکڻ جون راهون هموار ڪيون ۽ انهي دوران پاڻ اسلامڪ نشري تي چڪا آهن. ڪي ٽي اين تي هن نور جو ڪيو ۽ سنڌ تي وي تي ڊاڪٽر عبدالڪريم راڄپر سان گڏ ڪم ڪيو هن پرائيويٽ چينل لاءِ پڻ ڊراما لکيا جن ۾ ”ساحل ۽ سڻس پهرين ڪتاب ”مولوي عبدالرشيد مينڌرو کان رشيد صابرا تائين“ جنهن ۾ سندس زندگيءَ سي دور ”سندس مشهور ڊرامو هو ۽ انهيءَ جي پهرينون پيرو هدايتڪاري طلعت حسين ڏني هئي، انهيءَ کان علاوه هن ٻيا ڪيترائي ڊراما لکيا جن ۾ ”ميرا ڪيا قصور، زندگي ڪا زهر، چوڍيون ڪي رات، ٽي وي ون، آئينا ۽ ٻيا ڪيترائي مشهور ڊراما شامل آهن هن 1979 ع ۾ سنڌي ڊرامي ”قلور نمبرون“ سان ڪراچي اسٽيج جو بنياد رکيو ۽ ڪيترائي اسٽيج ڊراما لکيا، انهن اسٽيج ڊرامن ۾ ”جاني نه پائي“، ”ايڪ انار دو بيمار“، ”گهٽ اوڻ موت“، ”قرض مرض فرض“، ”آڏي ڀڄا“، ”شادي يا نادي“، ”شادي شان واري“، ”دلگير دامن گير“، ”مڪس پليٽ“، ”ڪٿي آيو خير سان“، ”شادي يا بربادي“ وغيره شامل آهن هن 1984 ع ۾ صدر ضياءَ الحق جي سڏايل قلبي اجلاس ۾ سنڌي فلمن جي نمائندگي ڪئي ۽ سنڌي فلمن تي ٽيڪس معاف ڪرايو سندس لکيل سنڌي فلمن ۾ ”گهاتو گهر نه آيا“، ”طوفان، قل ماڇي، برسات جي رات، سهڻا سائين، هو جمالي قيدي، مهراڻ جاموٽي ۽ ٻيون شامل آهن جڏهن ته اردو فلم ”آخري گولي“ ۾ به پاڻ ڪهاڻيون لکيون ۽ انهيءَ فلم ۾ اداڪاري پڻ ڪئي. رشيد صابر نه رڳو پنهنجي منفرد لکڻين ذريعي اعليٰ مقام حاصل ڪيو پر هن پنهنجي آواز اداڪاري، صداڪاري ۽ هدايتڪاري ۾ به پاڻ مجرايو کيس سرڪاري توڙي ڪيترن ئي خانگي ادارن پاران ڪيترا ايوارڊ پڻ مليا آهن پاڻ7 ڊسمبر 2012 تي پنهنجون ڪيتريون ئي يادون اسان لاءِ ڇڏي هميشه هميشه لاءِ اسان کان جسماني طور تي وڇڙي ويو آهي پر هن پنهنجي روحاني طور تي اڄ به اسان سان پنهنجي لکڻين، ڊرامن، فلمن ۽ ڪتابن جي صورت ۾ گڏ آهي اسان سندس يارهيون ورسي جي موقعي تي کيس خراج تحسین پیش ڪريون ٿا.

رشيد صابر ريڊيو پاڪستان تي جن پروڊيوسرن سان گڏ ڪم ڪيو انهن ۾ سيد منظور تقويٰ نصير مرزا، شيخ ابراهيمر، ارشاد اعواڻ، ممتاز اعواڻ، نصير سومرو، نثار ميمڻ، ڪوثر بروهي، گل حسن قريشي، جهانگير قريشي، ممتاز شيخ آغا محمد علي، خليل چٽا، نورالله ٻگهيو سميت ڪيتريون ئي نامور شخصيتون شامل آهن. ٻي ٽي وي تي هن عوامي معلومات جي پروگرام ”وينجهار ۽ پرک“ لاءِ معلوماتي سوال ۽ جواب لکيا، ان کان علاوه هن ٻي ٽي وي جي ڊاڪيومينٽري پروگرام ”واھ سواءِ“، ”حال احوال“ ۽ ”تاتڪ رنگ“ لاءِ به ڪيترائي ڊراما لکيا. ٻي ٽي وي تي پاڻ اعزاز عليبر عقيلي، بيدل مسرور، محمد بخش سميجو، هارون رند، ذوالفقار نقوي، سميج بلوچ، منظور قريشي، منظور مگسي، اقبال سعيد انصاري، فيض باغيو، اقبال احمد، قبال جمالي، نصير بلوچ، حسين خايزاد، مٽبول شجره، هارون جمالي، لودج سومرن، اظاف سومرو ۽ سلطان صديقي سان گڏ

ڀيغار ٿا ڏيون ٿن ٽن ڪان حڪمران کي چئن ٿا

ته پنهنجو ڪم ڪيو اسان کي احتجاج کان روڪي ٿا ٽن سگهو اسان جو پرامن احتجاج کي ڪرڻ ڪرڻ جن مڏڪيون صحافين کي ڏيڻ بدران قاتلن کي ڏيو ته بهتر آهي صحافي پنهنجي انجاءِ ۽ ڪمپني کي برقرار رکڻ صحافي اڳواڻن چيو ته سامهين کان وڌيڪ عرصو گذري رهيو آهي، اسان جواضع اعلان آهي ته اسان جي ساٿي شهيد جان محمد مڙو جا اصل قاتل گرفتار ڪري قاتلن جي ڪم ۾ هٿيارن جي صورت ۾ به اسان جو احتجاج ختم نه ٿيندو احتجاج ۾ ويغافل، صالحيت، روزي ۽ ڪنڌزاري جي ڪنهن سميت اشتاق کيو اسام طلمت، ناصر جعفري، نياز حسين سومرن محمد علي سرلنگي، اصغر عيسا، عبيدالله حميد گل، شاه ولي، نادر سنجراڻي، عبيدالله چاچل، معاهد بوزل، قسماڻ گهٽيج جاويد علي ڏنڊن، راجا رامائن، عبيدالله مهر تين مهر ظهير ڌاريجي اچي ٿي گهٽيج نثار ڀاوپ عبدالغلام منگرو، ياسر پير، سليم ڊيهي محمد اسلم، نواز جاعده سول سوسٽي جي بڻياد، ملان، عطا محمد پٽي زاهد منگريو اعظم منگريو ۽ ٻين شريڪ ٿي ڪمپني جي اظهار ڪيو ۽ حڪومت کان مطالبو ڪيو جو ته شهيد جان محمد جي قتل ۾ ملوث اصل جوايدن کي گرفتار ڪري انصاف جو مان مٽائون ڪيو وڃي.

22	بڻايا	23
پاڪستان کي 70 ڪروڙ ڊالرن جي قسط ملندي، آمريڪي سلاو بلور برگ طرفان پاڪستان لاءِ 70 ڪروڙ ڀالرن جي ايندڙ قسط جي منظوري جي معاملي تي، ايم ايف ايف ايگزيڪيوٽو بورڊ جو اجلاس 11 جنوري 2024 ۾ ٿيندڙ اجلاس ۾ پاڪستان ۾ ڪشي ايندڙ اسان ليول ميٽنگ جي فيصلن کي ختم ڪيل ٿي ويندي ۽ پاڪستان لاءِ 3 ارب ڊالرنسٽينڊ باي انويستمينٽ پروگرام ڪي اينڊ قسط جي منظوري جو اعلان آهي. منظوري جي پاڪستان کي 70 ڪروڙ ڊالرن جي قسط ملندي.	<p>آهي ٻيڙي ڀرڻ، ريسن، مڻيانهه جي بيار ماهر،</p> <p>ظهير تاريخجي آڏي ڪهڙوڻ نماڻا،</p> <p>عبدالغنيانگريز باسرسيلو ڏوهي</p> <p>محمد اسرارجي مجاهد سول سولاستاني جي</p> <p>مخدوم بلالز، طاع محمدپڻ اڏاڻا،</p> <p>انغير مگريو ۽ ٻين ترڪي ليڪجهي جو</p> <p>اظهار ڪيو ۽ حڪومت کان مطالبو ڪيو ويو</p> <p>ت هيندڙن محمد جي قتل ۾ ملوث آهي</p> <p>جويادرن کي گرفتار ڪري انصاف جو مان</p> <p>مفتائون ڪيو وڃي.</p>	<p>زداري</p> <p>شريف</p> <p>الهيون</p> <p>فهيڙ،</p> <p>تاريخ</p> <p>طاهن</p> <p>محمد</p> <p>العامر</p> <p>طرح</p> <p>۽ خندان</p>

23

بڻايا

ناري جي سڃاڻپ عليناز جهنگير جي نالي سان ٿي اهي وڏو زيربناڊ جي علائقي جي روايتن، عليناز پوريستوني ۽ بي اس ڪمپيوٽر سائنس جي پڙهائي ڪري رهي هئي. رهنما ڪناري موجوده ناري کي ٽپو ڏيندي ٿي فوري طور بچائڻ جي ڪوشش ٿي پر ڪارڪار رهنما ڊاڪٽر عليناز تي پوليس ۽ رهنما ڪارڪار ٻنهي وٽ پوليس موجب ڀڳتاڻ جا سبب ٻڌڻ جي

ملندي، آمريڪي سلاو بلور برگ طرفان پاڪستان لاءِ 70 ڪروڙ ڊالرن جي ايندڙ قسط جي منظوري جي معاملي تي، ايم ايف اي ايگزيڪيوٽو بورڊ جو اجلاس 11 جنوري 2024 ۾ ٿيندڙ اجلاس ۾ پاڪستان ۾ ڪشي ايندڙ اسان ليول ميٽنگ جي فيصلن کي ختم ڪيل ٿي ويندي ۽ پاڪستان لاءِ 3 ارب ڊالرنسٽينڊ باي انويستمينٽ پروگرام ڪي اينڊ قسط جي منظوري جو اعلان آهي. منظوري جي پاڪستان کي 70 ڪروڙ ڊالرن جي قسط ملندي.

ڪمڪت
۽ زلزلت
جاڪ
۽ سکر
۽ گدگدي
۽ ڪي جي
۽ ججهامي
۽ رڪيو
۽ زلزلت
۽ جي طو

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

19

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا

بڻايا	20
<p>شيخ کي نامزد ڪيو آهي ڪيس جي ٻڌڻي دوران پوليس عدالت کان حليمه عداد شيخ کان سيٽنل جي ر وڃا ڳاڙها جي اجازت گهري، تان عدالتي تي ڪارڙ جو اظهار ڪندي چيو ته توهان ڪيئن مشا؟ حليمه عداد شيخ توهان کي اهو چيائين ڪيئن (پوڙ) حليمه عادل ڪيس عدالت تي پهچي ته ڪهڙي ڏينهن ڪيئن ٿاڻن تي ڇوڏو ته ٽوڪين ڇڏي ڳاڙهن کيس و ڪيس و ڏهاڙا هري پريس ڪرڻان ڳاڙهن کي گهر رونا ٿي ويا حليمه عادل چيو مان کيس ڪانفرنس ڪريان ته سري ڪيس ڪورٽ جي فينڊل پوليس پاڻ تي هاءِ ڪورٽ و ڪورٽ جمع ڪيائين ڇڏي آهي هائي منهنجو نالو اڃان ڪيس جي شامل</p>	<p>لاسداس ڪرڻاڻي پوئين ڄاڻ ڪرڻ ٿي ڪش ٿاڻي ڪرڻاڻي ڪ</p>

ڪيو. سمن ۾ سمن جي باري ۾ مٿي
 پهرين ڀيرو خبر پئي آهي. ماڻ 21 مئي
 2022 تي اسلام آباد ۾ ڪيبل ۽
 وزارت ڪشٽين جي ڪشٽين ٿيون. اسلام آباد ۾
 ڳاڙش آهي ته منهنجي بيان به حڪمرانن جي
 شامل ڪيو ويو، پران پوليس منهن
 منسوب ڪري سگهي ٿي، پران پوليس منهن
 ڪو به تعلق ناهي. حيدرآباد شيخ ٽائون جي
 حد ۾ پوليس موٽار کي باه ڏيڻ جي الزام
 ۾ جيل وٺي ورتو.

اسٽيبل ۾ ويٺو ۽ ٻين اجازت نه هوندي.
 موڪلن دوران استادن کي به اڃن چيو پائڻ به
 رستو، تعليمي ادارن کي ڳڙ ڏنڊا به
 ڏنڊن، رستدرسي ۽ ڊگري جي وڏي

پنهنجي جي چرچي ۾ ماڻن ڏيڻو ڏنو
 25

ايڇوڪيسن ڌاري ۽ ڏور اسپيڪس ۽ ۽	2	بقايا	ي وڌندو
ٽيمون جوڙي ڇڏيون. 5 تعلقن جي مانيٽرنگ			ي نري ٿا
ڊپٽي ڊي اي اوز ۽ اي اي اوز ذريعي ڪشي			سان اهو

ڪوٺي گهي سڀرين، ڪوٺي گهڻ ساڻ؛ نيزي هيٺان نينهن جي، پاسي ڪر مَ پاڻ؛ جَل، وِجائي جاڻ، عاشقُ! اَجَل سامهُون.

مُهاڻگائي جو هو جي طوفان ڪڏهن رکندو؟

تحرير: زارا نواز شيخ

ملڪ جا ڪيترائي بنيادي مسئلا آهن جيڪي گذريل ڪئين سالن کان حل نه ٿي سگهيا آهن، جن مان وڏي ۾ وڏو مسئلو نوجوانن جي بيزوگاري، وڌندڙ مهاڳائي آهي. پراڻ کي ختم ڪرڻ يا ان مسئلي تي ڪنٽرول ڪرڻ لاءِ ڪا به حڪومت يا سياستدان نتيجيدگي جو اظهار ڪرڻ ڪن، جنهن سبب اهو مهاڳائي جو پراڻو مسئلو هن وقت تائين حل نه ٿي سگهيو آهي. مطلب ته هر ايندڙ ڏينهن مهاڳائي جو هڪ نئون طوفان ايندو ٿوري غريب جيڪو ٻه ويلائي لاءِ پرڻائي نه واري زندگي گذاري مڃبور آهي، اهو غريب مسڪين مهاڳائي کي ڏميو آهي. ڏيڍ سال جي حڪومت جا ڪجهه مثال توهان جي سامهون پيش ڪجن ٿا ته موجوده حڪومت جي سميت ٻن سالن اندر ملڪ ۾ ڪيتري حد تائين مهاڳائي رهي آهي، دلجوئي نه ڏي بي بي، حڪومت دوران گهڻ 275 مان 540 ٿي پهچي چڪو آهي. اٽل 120 مان 150 هڪ لٽري پيو آهي، جڏهن تڏهن 50 کان 70 لٽر 180 پيل ڪلوٽي وٺي اٿل، 40 مان 130 رپيا، ڊل 320، ڌڻي 320، نيسي 120 لٽير 270 ڪيلڊ ويٺو 200. ڪلو ٽي بهٽا آهن، سرف اڊڪلو 290 صابن 95، پيسٽ 195، روزمره جي شين ۾ گهڻي ٿڌو اضافي سان غريبن جو جيئن تنجال ڪري ڇڏيو آهي.

غريب جيڪو ٻه ويلائي لاءِ پرڻائي نه واري زندگي گذاري مڃبور آهي، اهو غريب مسڪين مهاڳائي کي ڏميو آهي. ڏيڍ سال جي حڪومت جا ڪجهه مثال توهان جي سامهون پيش ڪجن ٿا ته موجوده حڪومت جي سميت ٻن سالن اندر ملڪ ۾ ڪيتري حد تائين مهاڳائي رهي آهي، دلجوئي نه ڏي بي بي، حڪومت دوران گهڻ 275 مان 540 ٿي پهچي چڪو آهي. اٽل 120 مان 150 رپيا، ڊل 320، ڌڻي 320، نيسي 120 لٽير 270 ڪيلڊ ويٺو 200. ڪلو ٽي بهٽا آهن، سرف اڊڪلو 290 صابن 95، پيسٽ 195، روزمره جي شين ۾ گهڻي ٿڌو اضافي سان غريبن جو جيئن تنجال ڪري ڇڏيو آهي.

غريب جيڪو ٻه ويلائي لاءِ پرڻائي نه واري زندگي گذاري مڃبور آهي، اهو غريب مسڪين مهاڳائي کي ڏميو آهي. ڏيڍ سال جي حڪومت جا ڪجهه مثال توهان جي سامهون پيش ڪجن ٿا ته موجوده حڪومت جي سميت ٻن سالن اندر ملڪ ۾ ڪيتري حد تائين مهاڳائي رهي آهي، دلجوئي نه ڏي بي بي، حڪومت دوران گهڻ 275 مان 540 ٿي پهچي چڪو آهي. اٽل 120 مان 150 رپيا، ڊل 320، ڌڻي 320، نيسي 120 لٽير 270 ڪيلڊ ويٺو 200. ڪلو ٽي بهٽا آهن، سرف اڊڪلو 290 صابن 95، پيسٽ 195، روزمره جي شين ۾ گهڻي ٿڌو اضافي سان غريبن جو جيئن تنجال ڪري ڇڏيو آهي.

غريب جيڪو ٻه ويلائي لاءِ پرڻائي نه واري زندگي گذاري مڃبور آهي، اهو غريب مسڪين مهاڳائي کي ڏميو آهي. ڏيڍ سال جي حڪومت جا ڪجهه مثال توهان جي سامهون پيش ڪجن ٿا ته موجوده حڪومت جي سميت ٻن سالن اندر ملڪ ۾ ڪيتري حد تائين مهاڳائي رهي آهي، دلجوئي نه ڏي بي بي، حڪومت دوران گهڻ 275 مان 540 ٿي پهچي چڪو آهي. اٽل 120 مان 150 رپيا، ڊل 320، ڌڻي 320، نيسي 120 لٽير 270 ڪيلڊ ويٺو 200. ڪلو ٽي بهٽا آهن، سرف اڊڪلو 290 صابن 95، پيسٽ 195، روزمره جي شين ۾ گهڻي ٿڌو اضافي سان غريبن جو جيئن تنجال ڪري ڇڏيو آهي.

26	<p>ڇيو ته سموريون سياسي پارٽيون پنهنجي پنهنجي ڪارڪنن جو رڪارڊ اليڪشن ڪميشن و داخل ڪرائين پڻا ايڪس، ڪن پڻا اشتهادن وال ڪاڻڪڻ ۽ ٻين تي پڪل پڻا اشتهادن گڏي وڃن جو چيو ته قومي اسيمبلي وڃو و اڃن ڪاٺي نريسي ڪورس ٽي سي مين لڙي لڙي رڳو قومي سمورن اسيمبلي مينن کي عوامي خدمت ۽ قانوني سازي لاءِ ضروري اسٽاڪ وڌو وڃي</p>
27	<p>بڻايا</p>

آهي ته جي يو اي ان جي اڳواڻن جي سيڪيورٽي خشنن جي روڪ ڪرڻ سان پنهنجي فيموري وري خاندان سان ڪي سولي تي نه ڇڏو ته پاڪستان جي آئيني نظام ر ۽ ايڪشن ڪميشن اداري جي جنهن چيئرمين ڪارٽرين آهن هڙت سولنگي ڇڏو ته تحريڪ انصار جي قائم ٿيڻ جي ڪرنت ايشيا ڊيگرمز جي مڙو هڙا ڇڏو ته پنهنجو مڙو راتس ڇڏو ڪنڊا ان نه ڇڏو ته ڇڏو

پاڪستان کي ڪنڊن ۾ رجسٽرڊ سڀاڻي پارٽي جي پابندي ٺاهي، سمورين رجسٽرڊ سڀاڻي پارٽين کي برابر ڪريجڻ ڏني پئي وڃي.	28	بڻايا	***
ڪنڊي چيو آهي تہ سنڌ حڪومت معاوضو ڏيندي سنڌ ماءُ حڪومت ۾ ڪي لکين جي آڙين ڀاڱن ۾ درخواستون پڌري ٿي ٿيون. ان دوران ٽي لک شهرين جي گهر ٻنهي کي معاوضو ڏيڻ بابت اهر اڳڀري ٿي. عدالت عدالت	29	بڻايا	***
ڪنڊي چيو آهي تہ سنڌ حڪومت معاوضو ڏيندي سنڌ ماءُ حڪومت ۾ ڪي لکين جي آڙين ڀاڱن ۾ درخواستون پڌري ٿي ٿيون. ان دوران ٽي لک شهرين جي گهر ٻنهي کي معاوضو ڏيڻ بابت اهر اڳڀري ٿي. عدالت عدالت	28	بڻايا	***

ٿي ته سهڻي ڀاڱي ڏيئي ڇڏي. ان ڇوڪري سان
 ٻه حڪومتون معاوضو ڏيڻي، ان ڇوڪري سان
 گهرو کاتي جي فوڪل پرسن عدالت کي
 ڏاڍو ڪري ڇڏيو. فوڪل پرسن عدالت کي
 ٻاڏيو ته جيڪو ڪم ٿيل ڪم تصديق
 کانپوءِ گهرائي ٿي معاوضو ڏيڻ لاءِ سهڻي
 وڏي وزير کي موڪلي وئي آهي.

بڻايا

بين الاقوامي ۽ موڪليل انهن دوائن جي

سڃاڻپ ڪئي. ٻڌايو اهو اڇيو آهي ته اهي

ڳالهه معياري دوائن ياڪستان ۽ ڌارمڪي

ٿيل ٻين کي ڪيترن ئي ڌاري ٿي رهي آهي.

30

بڻايا	05
پاڪستان کي 70 ڪروڙ ڊالرن جي قسط ملندي، آمريڪي سلاو بلور برگ طرفان پاڪستان لاءِ 70 ڪروڙ ڀالرن جي ايندڙ قسط جي منظوري جي معاملي تي، ايم ايف ايف ايگزيڪيوٽو بورڊ جو اجلاس 11 جنوري 2024 ۾ ٿيندڙ اجلاس ۾ پاڪستان ۾ ڪشي ايندڙ اسان ليول ميٽنگ جي فيصلن کي ختم ڪيل ٿي ويندي ۽ پاڪستان لاءِ 3 ارب ڊالرنسٽينڊ باي انويستمينٽ پروگرام ڪي اينڊ قسط جي منظوري جو اعلان آهي. منظوري جي پاڪستان کي 70 ڪروڙ ڊالرن جي قسط ملندي.	

بڻايا 06

حڪومت جي حوالي ڪنداسين هن چيو ته اسان کي خوراڪ جي مسئلي تي ملڪ معاشي استحڪار طرف ڊگهي رهيو آهي، اڄ تڪڙن اسانڪ اسانڪ ٻيڻ 100 ٽيڪس 66 ڦيرتي جي حديور ڪري چڪو آهي، ڊالر جي قيمت به گهٽتائي ٿي، ڪڇو ماڻهو ڀرڻ

ڪرپٽ، چورن، ڀوتارن ۽ سڌ جا رسيلا روڪندڙ زرداري ليگ جي پوڻ هاندا آهن آهين انهن کي سوارو ڪري اڀارڻ تائين پهچائيندا آهيون پوءِ واري پنج سان زوين ڏانهن ڪندا آهيون ٻن جمعي ڏينهن ڪورٽي سرپرست ڪلب ۾ صوبائي وزيرن سان ڊسپس ڪانفرنس کي ڪندي ڳالهه آهي ته ملڪ معاشي استحلا، طرف وفاقي وزير چيو ته تڱران حڪومت صاب، ۽ غيرجانبدار چوڏيون ڪرائڻ لاءِ ۽ برعزور آهي. 8 فيبروري ڏي چوڏيون ٽنڊيون ان حوالي سان ڪنهن کي نه ڏهن گهرجي، سمورن رستدرسي سياسي پارٽين کي چوڏين ۾ برابر سڀڪيوريٽي ۽ مروتا ملندا، ڪشي تي شهري ياسين جي گهر ڀاتين کي سڌ حڪومت معاضو ڏيندي، ان حوالي سان گهر ڪاتي جي فوڪل پرسن عدالت کي ڏاڍو ته گهرين طرف کي معاضو ڏيڻ لاءِ سري وڏي وزير کي موڪلي وئي آهي.

